

Одјек из овијех гора

„Слизала се с лисом сова,
„Пољубило крме јарца,
„Окадно твор зелова,
„Загрлили и магарца“.

На горње стихове неумрлога пјесника Змај-Јове сјетили смо се кад смо видјели, да су се у мржњи према Црној Гори сложили најсупротноји елементи српске јавне ријечи. Стари наши знанци, по злу добро запањени, пружише и опет један другоме руке, и ако су се до јуче тукли и за кике вукли. Чим је фанатички дах мрака из своје старе мрачне избе, из које је и досад стварао раздор између двије слободне српске земље, дунуо на равна поља Бановине и Угарске, листови, чији су се писци до јуче клали као жути мрави, напустише међусобну кавгу и сложили се оборити на Црну Гору.

Чаробна мора да је сила тога мрака. Његов дах мора да дјелује као напитак са Лете, са ријеке заборава, јер крвници заборавају очас примљене увриједи и ударе, очас им се притајава мржња, а руке, које су дотле кидале чуперке с глава противничких и бацале их по комшилуку, срзавају се, па онда дижу да руше храм свога рођенога народа, храм слоге, љубави и боље будућности српске. Руше снагу немара и сараора који раде на великој згради српскога ослобођења и уједињења.

Новосадска „Застава“ и загребачки „Србобран“ зубима се кољу. Српски рјечник нема тих погрдних ријечи које један другоме није о образ ударио. Један је продана душа Мађара и Бана Рауха, други издајца рода српског за љубав велике Хрватске. Јаша Томић је све на свијету само ништа добро, они око „Србобрана“ јесу све што је на свијету најгоре. Кад узмете у руке „Заставу“ или „Србобран“, прва ријеч коју прочитате погрда је. Па тако кроза све ступце. Грде се скандалозно, грде се ево већ годинама. Дотужало је и Богу и људима. Душа вам се прогрушава кад их узмете у руке и погледате на њихове ступце, у којима се чисте. Ништа друго до вјечито цјепидлачење, вјечите оптужбе, клевете, изопачавања, подметања и грђења. Има ли ипдје овако скандалозне журналистике?

И та два антипода сложила су се као омађијани кад су се на Цетиње слале бомбе, и сложили су се сад опет кад је у Васојевићима покушана бун противу законитога реда. Иза њих сакривен стоји један дио биоградске штампе, а иза ове, у трећем реду, они који су „најневинији“ и који само ћуте, искрено ћуте.

Иначе се нигдје не слажу.

На таку слогу може се потпуно примјенити цитирани Змајев стих.

и ако му то није првина, нити ћемо ми бити пошљедњи који га се сјећамо. Он увијек има своје важности.

То је слога наших дана, ој ти слога проиграна!

Интересно је питање: Ко је овај тако грдно завађени ђаурлук сложио? Сложити Србе и кад се не кавже, тешка је работа. Сложити их кад се сасвим по православно-српском обреду цимају за кике, спада готово у немогућност.

Ту мора нека виша сила да ради.

Прије пошљедних Обреновића неослобођено је Српство гледало у Србију и Црну Гору као у два кандидица, која горе пред светињом опште српских идеала. У својим грудима крило је наду на боље дане. Сваки је Србин у срцу свом имао мали храм, у ком је свим својим жаром чувао љубав, наду и вјеру у двије слободне српске земље. Али некеме се то није допало. Посрнуо је са својим угледом и онда је почео завидјети Црној Гори. А Црна Гора није му натрунила ништа, није завидјела ником. Мирно је гредила својим путем.

Онда се први пут покушало да се углед Црне Горе и њене династије убије. Далеко се у том није дотјерало, јер је остало на покушају и на примјере појединих нартљиваца. А то је био моћан човјек који је то хтио, само није могао да задобије штампу, јер ова је пријешла у противнички логор, у логор онијех, које је у земљи гонио.

Прилике су се измијениле. Гоњени господаре, а они који су их гонили под земљом су. Друга су на земљи настала властела. И сад видимо штампу, која је стојала уз гоњене, да сад стоји уз нову властелу и да је, и ако међу собом завађена, сложна противу Црне Горе.

А Црна Гора и сада ужива у Српству исту љубав; у Црној Гори и сад су прилике сређене, а Владалачки Дом у земљи љубљен, у свијету цијењен.

Коме то смета? Које то мути душу и гони сан с очију? А да таких има, доказ је ова неприродна слога; и да је њихова сила велика, доказ је то што су успјели да сложе оне, које обичан смртни сложити апсолутно не може.

Која је та сила?
Ко потражи, наћи ће је...

Једно је извјесно: Написи у „Застави“ и „Србобрану“, управљени противу Црне Горе, из једнога су извора. „Застава“ пише: „Ванредно стање у Црној Гори“, „Србобран“ пише: „Ванредно стање у Црној Гори“. Што је „Застава“ изнијела, износи „Србобран“, мјестице истим ријечима. Што „Застава“ клевета, клевета и „Србобран“, и то истим редом и у истом смислу.

само мало другим ријечима. Ништа у „Застави“ нема, што нема у „Србобрану“. Застава на примјер ређа овако: „Ту су Кучи, Васојевићи, Пијери, Бјелойавлићи, Ровца и дио Мораче, Љешанска нахија, Дробњаџи, Пива, Никшић с околином и Грахово с околином“, а „Србобран“ ређа овако: „Кучи, Пијери, Братоножићи, Васојевићи, дио Мораче и Ровца, Дробњак, Никшић с околином, Грахово с околином, Бјелойавлићи и Љешанска нахија“. „Застава“ каже, да су ту „четири ђетине народа“, а „Србобран“ каже, да су то „четири ђетине Црне Горе“. Исте лажи, исте измишљотине, исте клевете, све исто. Изређати се све не може. И још кад вам кажемо, да су ти дописи „са Цетиња“, онда ће вам сасвим јасно бити да их је писало једно лице, можда један круг људи.

Сад се намеће питање: Ко је тај, који су ти?

Ми се у прсте знамо. Знамо чак и како ко перо држи, још боље, шта је ко у стању да напише. Скупштинска опозиција и њихови пријатељи, који су на Цетињу, које „Застава“ и „Србобран“ такођер клеветају, не крију тако исто као ни остали свијет, да је пука клевета говорити о ванредном стању у Црној Гори, које је бајаги проглашено, јер оно не постоји. Пука је клевета говорити о војничком логору код Подгорице одакле бајаги књаз Мирко издаје на све стране заповијести, о неким броширама које један брат растура противу другог, и томе сличне неистине. Ван владиних присталица и ван њене опозиције на Цетињу других добро писмених људи нема, који би одавдје оне дописе у „Застави“ и „Србобрану“ могли писати. Према томе дописи су писани далеко од Црне Горе и Цетиња.

Намеће се сад питање — гдје? Да ли у Хонконгу, да ли у Филадельфији? Да ли у Бечу или Пешти?

Споменули би смо и Биоград, али нам се стеже срце од бола.

Ево да вас поведемо по концу логичности, па судите сами. Прву вијест о ванредном стању у Црној Гори донио је биоградски „Дневни Лист“. Добио ју је бајаги из Скопља. Близу је Скопље Црној Гори, па су се на њу могли одмах поуздати. Без предомишљања, без разбора, као да се тиче каквога старог диндушманина српског, вијест та одмах је похлепно примљена и пуштена у лист. А ко зна и да ли је из Скопља дошла? Може лако да је у самоме Биограду измишљена, отприлике онако како веле да се измишљају зле вијести у Земуну о Србији, и одакле се шиљу у Пешту и Беч. Ово је вјероватније, но оно прво. Откуд из Скопља вијести о Црној Гори,

кад је ближи Котор, Дубровник, Фијума, Задар, Сплет и друга мјеста, с којима је Цетиње у непрекидном саобраћају, док са Скопљем никакви додира нема, нити каквих комуникација? Ништа друго, него су неваљали људи у Биограду ту вијест измислили.

Одатле ју је познати дописник из „Дн. Листа“ послао „Обзору“, цитирајући „Дн. Лист“ као други, а Скопље као први извор; надлежни су се постарали да је добије и „Будапештанска Кореспонденција“, која ју је разнијела по свој Угарској и свуда докле допире, а послје и бечки Прес-биро, који ју је одмах разаслао по свему свијету, нарочито енглеским листовима, јер у Енглеској је Црна Гора закључила зајам.

Одмах су послати и дописи „Застави“ и „Србобрану“, бајаги са Цетиња, у ствари из исте кујне из које и вијест о ванредном стању, и стари хор, који је трештао противу Црне Горе за вријеме бомбашке афере, склопио се опет и почео је опет своју стару пјесму. Капелник ове новинарске какофонije, како видите, крије се у Биограду. Хор не састављају сад само српски листови, него и „Мађарска Кореспонденција“, и бечки Прес-биро, а гдје су ови, ту су и сви мађарски и аустријски листови, њихови агенти и све стране редакције који им вјерују.

Дивна слога!
Тако се ето зида општа српска кућа, тако се његује љубав и слога између двије српске државе, тако се под маском коректности подваљује Црној Гори. И сви ти који то раде декламују о патриотизму и о великим српским идеалима. Сви ће ти бацити кривицу на Црну Гору ако буде принуђена да пође својим путем и да се ратосиља друштва, које јој гроб копа.

Сад само треба видјети, ко овима из Биограда стоји иза леђа, јер рекосмо: тај мора имати велику силу који је завађене српске редакције могао сложити. Ако сте радознали, потражите га.

Живимо у доброј вјери, зато не ћемо хитати никога да јавно осумњичимо. Вјероваћемо, да то неки злоупотребљују србијанско гостопримство. Али онда се питамо: Зашто се таким елементима указује гостопримство кад је очевидно, да ће можда већ ускоро раздвојити Црну Гору и Србију? Је ли Србији пречи и милији ти деструктивни елементи од Црне Горе? Ако јесу, пошљедице се саме казују. Ако ли нијесу, Србија ће их се опростити, а Црна Гора ће умјети то цијенити. Свакојако односи између Србије и Црне Горе ступају у фазу искушења, и то баш поводом ове најновије хајке противу Црне Горе. За-

што затварати очи и невидјети јој трага, који води у Биоград, до оних истих кругова, који су стекли заслуге и за ранији раздор?

* * *
Ћуте! А како то да ћуте? Зар на тај начин доказивати своју невиност? Тако раде само прости, наивни кривци. Ћутати се може кад ме се ствар апсолутно не тиче. Црна се Гора мора тицати свакога патриотског Србина, свако патриотско уредништво, свих јавних патриотских посленика. Кад се у Црној Гори покушава буна, на то се не може ћутати. Гријех је према општим интересима. Гријех је према љубави, која међу нама мора да постоји. Гријех је најзад према дужности. Дужност је осудити тако страхан покушај противу онога, који је важан сарадник на великој згради српске будућности. Како то онда ћутати? То не доказује невиност, него грјешну равнодушност. То доказује још и злурадост, а кад се намјерно ћути, с јасним циљем да се тим докаже невиност, онда се напротив доказује саучесништво.

Не велимо то за листове, с којима „Србобран“ и „Застава“ никада ништа заједничког нијесу имали. Говоримо за оне, који су за вријеме бомбашке афере испод астала пружали један другом руке.

Карактеристично је и то, да нико живи из ове Плејаде, који је проговорио, није осудио покушај у Васојевићима. Нико живи није нашао за умјесно и праведно да каже, да је то злочин, да се то не може одобрити, да то није пут којим треба у овима по Српство тешким данима да се иде. И тако даље. Напротив, напала се одмах и сложено Црна Гора. И нападнута је измишљеним ванредним стањима, логорима војничким, перјаничким и жандармерским код Подгорице који не постоје, раздором у Узвишеном Дому Владаоачевом, који је измишљен, и вазда другим клеветатама.

Шта је то? То је доказ да васојевићска афера није спонтана, да има широку основицу — исту, коју је имала и бомбашка афера; да се

је наново, али подмуклије, потакла акција противу Црне Горе и да је поновљени неуспјех озлоједио сакривене покретаче и помагаче. Скочили су на Црну Гору да би се иза оптужаба сакрили, прије но што сами као кривци буду оптужени; излијевају гњев на њу што нијесу успјели. Заборавили су, да су се тим најбоље одали.

* * *
А шта ради Црна Гора? Не дира ни у кога, не мијеша се ни у чију кућу, никога не клевета, никога не грди, ником о злу не ради; она љуби Српство, прикупља његове синове и спрема их за борбу, пружа братску руку свакоме добром брату Србину и свима земљама у којима Срби живе. Зашто се напада?

Зашто? Зато што лоше слуге горих господара подчињавају најсветије опште интересе српске ситним амбицијама и личним интересима оних, који их маме на пуне зобнице.

Зато што траже да се у Црној Гори расправљају политичка питања бомбама, бунама и превратима.

Зато, што некима иде у рачун да се разори и ово досад вазда мирно гнездо, савијено на висини не само овијех брда, него и на висини српскијех идеала.

Црна Гора је крива што се брани од њихових злих умишљаја.

* * *
Јадно Српство шта си дочекало! Кућу твоју, једва започету, руше твоји рођени синови. Раздор на све стране. Грдна завада гдје се год окренете. Сад увлаче у своје нечистиво коло и нас. Морамо да се бранимо, а кад се бранимо, самим тим увлачимо у општу свађу.

Пјесник је негда проклињао: „И да би ти душа неиспала, док турскога пашу не дворио.“ Нама се чини, радећи овако, да ће многи дочекати да дворе — не више турске, негомађарске и њемачке паше, и то у рођеној својој кући.

Не дао Бог!

Несносно стање у Берану

— нарочити извјештај —

Беране, 30. септембра.

Као што се зна, од затворених Срба из беранске нахије у Сјеници задржан је

моје имање чујеш — ово је моје имање — вели он, а то је већ моје, то се зна, као сад је ли дан. А он заутубио проклетник: то је моје, па моје! па шипи тамо на шипи овамо. Ну, то је моја старевина, јеси ли чуо, чувај се немој је тађи. И ту се изведе читава парница. И ријеч по ријеч па у грдињу: мој отац то брани, разумије се као своје. И о томе се расправљао и говорило више пута и Бог им зна што?.. Али он лаже да ће моје игда преграбити. Ја сам га цеовао, — ти знаш, ја сам мало као пагранут. Ти знаш и то, да су они прије стојали у тај двор тамо даље, и цикако се не сјећам да је ово било њихово... Да, и ми се посвађали и мој проклетни сусјед предао жалбу суду противу мене. Ах, он проклетник; који каже, да сам му ја приграбио његово и учињо га својим. Уграбио а? Боже мој! Ха ха ха! Може ли своје човек, а да не приграби? Пролетите голубе, драги мој мајоре, не треба им се за синцу старати. Како не би сврмах, да приграби моје. Ух, проклетник! Да, он ријеч а ја двоје, док не изађе читава резолуција, а изгледа, да је за моју корист. Тако ми је Намфитјејев казао. Ја сам предао моју жалбу губернатору, а он проклетник миштергу, и тако је ствар дошла доведе. Нијеси погодно брајво мој! Нећемо се тако, не! Ти би да присвојиш моје, ма ћеш се чешати и гдје те не сврби. Ето тако сам ти се ја посвађао са проклетним сусједом.

Саво Дошљак и Јован Малишић из Винишке. Кад су ослобођени Срби о њима питали, мутасериф им је рекао: „Идите! Прави сте, а кривци ће платити цару и суду. Ови двојица ваше друштво није и они ће остати још овдје, па ако се оправдају, пустићемо их, само сад нећемо“. А сигурно је да их пустити неће чим их је и сада задржао.

Када су на два дана пред зору упали Турци у кућу Авра Цемовића и одузели сабљу, упутили су се у село Буче, ту повезали 21 сељака и бацили у беранску тамницу.

Од како се памти већих зулума у беранској нахији није било него данас. Не само што није нико свој господар, него није сигуран да данас омркнуе, а да сјутра остане. А ако ико Срби то нијесу заслужили ни својим исправним држањем ни прилежним радом.

Да су Срби многим трн у оку, то се одавно знало, а није се ни мислило, да ће Турци бити баш ти који ће несвјесно послужити као оруђе противу Срба. Баш њима најмање иде у прилог ова бјесомучна хајка на Србе и ово затварање и кињење невиних људи, који су криви само зато што су Срби.

Жалосно је то, кад се већ дошло до тога да народ напушта огњишта своја и да бјега у планину само да сачува голи живот од силне зулумћарске обијести.

Видје ли у Цариграду куда то води? Сумњамо!

Српство

Н. Скупштина у Србији. У четвртак су отворене сједнице Н. Скупштине у Биограду.

Мађари у Босни. Одборници будимпештанске општине учинили су излет до Босне, али су се провели тако да у „Пешти Хирлапу“ вапију и што су ишли. Игнорисали су их сви од реда.

Читаоница за народ. У знак сјећања за Босну у Крушевцу, Србији, основана је читаоница и књижница за народ.

Против српске заставе. Осјечка „Die Drau“ доноси из Загреба вијест, да ће хрватски бан Раух ускоро издати наредбу, којом ће забранити истицање српских застава и грбова у Хрватској и Славонији.

Словенство

Чешки сабор одгођен. Како се није могао постићи споразум између Чеха и Нијемана, то су сједнице чешког сабора одложене до јесени, послје чега ће се поново покушати заједнички рад. Исто је тако одгођен и корушки сабор.

Скандал у крањском сабору. Приликом верификације нових посланика дошло је у крањском сабору до скандала. Либерали су бацали смрдљиве праскалице и толико дизали ларму, да је сједница била прекинута. За вријеме одмора дошло је до сукоба између либерала и народњака. Када је настављена сједница и саопштено да су посланици Турк и Жупанчић кажњени због нереди, настала је таква бука, да је предсједник морао сједницу да претвори у тајну и да кажњене посланике силом одстрани. Али када су

Жазиков: Шта велите? Шта велите? Ту Вас је биједи нашаа!

Блинов: Да, тако је то изашло, а! Сад како Бог дадне. Но, сад, како си ти?.. Како са здрављем?..

Жазиков: Слава Алаху, В. Василевић, слава му буди немам ти се на што пожалити. Ја сам врло добро!...

Блинов: А идеш ли кад у позориште?

Жазиков: Тако по кадма. Доста често.

Блинов: Чујеш, да ме одведеш у позориште.

Жазиков: С највећим задовољством, Василије Василевићу. С особитим задовољством, а како не бих?

Блинов: Ну, још кад се буде давала ова лијеп трагедија, — трагедија, јеси ли ме разумио? Ах, како ја волим трагедију? али само руску, чујеш!

Жазиков: Изволте, Василије Василевићу, ја ћу Вас услужити с највећим задовољством.

Блинов: А гдје ћеш данас на ручак?

Жазиков: Ја јед и, чичице, гдје Вам је воља!

Блинов: Поведи ме гдје на лијеп квартал, ти знаш, гдје ја волим, али само гдје је лијеп. Ја, брате, волим то. (Смије се) А има ли што, да се код тебе окуси? а?

Жазиков: Ја сам просто у очајању....

Блинов: (Гледајући на њега) Ступај. Тимоша!

послужитељи хтјели посланике да уклоне, отколили су их њихови другови и осујетили намјеру предсједниковоу. Због тога је сједница била поново прекинута.

Берза рада у Софији. Трговачка комора у Софији отворила је берзу рада, којој је задатак да бесплатно посредује између послодавца и радника.

Хрватски лист у Бечу. Загребачки листови доносе: Анта Јакић, издавач „Slovenske Misli“, која је до сада излазила у Трсту, одлучио је издати од сада лист у Бечу.

Њемачки натписи у Прагу. „Narodni Listy“ јављају, да је прашко градско вијеће закључило, да се с мјеста имају одстранити сви њемачки натписи на кућама, које припадају градској општини. Већ су према томе закључку скинуте с градских кућа плоче њемачких фирми, натписи и т. д. Књиговезац Пфајфер, који на Малој Страни има дућан у кући, што је власништво града Прага, устручавао се међутим да скине њемачки натпис с разлога, што има велики број њемачких муштерија. На приједлог градског заступника Березновскога закључено је, нека се Пфајфер још једанпут позове, да скине њемачки натпис, јер ће му се иначе отказати стан.

Најновије из Цариграда

Стање Срба — Отоманско изасланство — Тајне Младотурака — Србин предсједник суда — Српчићи у Галата Серај — Бугарске чете — Бјелство бившег Султана.

Цариград, 26. септембра.

Стање Срба у отоманској империји још је једнако завијено нејасном маглом. Два точка у блато два из блата. Берански Срби ослобођени, али зато питање велешко-дебарског владичанства још није ријешено. Не даду интриге, јер у овој епархији треба да дође епископ српске народности!

Одлазак изванредног изасланства за Ливадију одлаган је од дана на дан због болести руске царице. Најзад је у уторак изасланство, на челу кога је министар спољних послова Рифаат паша, отпутовао. Отпутовао је за Ливадију и руски амбасадор Чариков са драгоманом Манделштамом. Из Петрограда је руски министар иностраних дјела Извољски такође пошао за Ливадију, како би био уз цара при дочеку отоманскога изасланства. Све, дакле, говори, да је задатак отоманског изасланства важан и да ће овај састанак у Ливадији имати велики политички значај.

Тајне сједнице комитета Уједињење и Напредак у Солуну продужавају се и трајаће још мјесец дана. Све што се у њему ради закључано је под кључем заклетег тајне и не зна се. Оно што није тајна комитета, а улази у програм његовога рада, састоји се у овоме: Комитет има на изјави једнога од најугледнијих његових чланова Сезаи-беја на првом мјесту да доведе у склад своју организацију са законом о удружењима; да разради план за ширење турскога језика; да поради на преустројству основне наставе и подизању школа по селима; да поради на развоју отоманске трговине и индустрије. Остали рад комитета остаје тајна, али ће ваљда резултат на крају бити објављен.

Фанк беј Мимић, наименован је за предсједника новообразованог кравичнога су-

Жазиков: Шта заповиједате? Блинов: Имаш ли новаца?

Жазиков: Да, да... имам новаца, имам...

Блинов: Добро. — Ја сам мислио да немаш. А онда откуд, да немаш ништа, да се што јед? А?

Жазиков: Да, то се случајно сада десило, а ни слуге нема... чисто се не могу довити куд се десило, просто, као да је пропао у земљу!..

Блинов: Дође, дође! А хоћеш ли ти брзо ручати како ли?

Жазиков: А што? Нема се што, В. В. како ми бога.

Блинов: Да, мени треба видјети све, треба, да ми све редом представим, да ми покажеш позориште, Баратагану, јеси ли чуо?

Жазиков: Одиста, одиста, драги мој!

Блинов: Ну, шта радиш? Обуци се што прије, да пођемо, да којег врага изијемо!

Жазиков: Дозволите ми, Василије Василевићу, ово ме одмах.

Блинов: Тимоша! о Тимоша!

Жазиков: Шта заповиједате?

Блинов: Чуо сам, да овдје има дјевојака, које душке јашу на коњу... је ли истина?

Жазиков: А!.. То је у циркус, сад се сјећам... како не!.. Јашу и још да ти је видјети?...

Блинов: Ма, је ли могуће? Јашу зар? А јесу ли бабе, Тимоша?.. Је ли да су лијене?..

ПОДЛИСТАК

БЕЗНОВЧАНОСТ

ШАЉИВА ИГРА У ЈЕДНОМ ЧИНУ

— Иван Серг. Тургењев —

ПРЕВЕО

Бл. В. Беговић, учитељ

(Наставак)

Блинов: По зеље садим... Но, тим боље! Помоћи ћеш ми куповати карту, препињивати жалбу, предавати молбу, ходити...

Жазиков: Особита ће ми бити част, Василије Василевићу...

Блинов: Лијепо, лијепо... (Гледа у очи Жазикову) Молим те донеси ми мало, е сам јако назебао... Знате...

Жазиков: (Врти као да тражи): Ракије... Ах, срамоте моје! Ракије — Бога ми немам, а и слугу сам некуд послао... Ах!...

Блинов: Зар немаш ракије? Еј, ти се нијеси увргао на оца. (Види борбу код Жазикова). Аам то не значи ништа... не треба... могу се проћи и овако...

Жазиков: Сад ће се и слуга вратити...

Блинов: Е, тако ти је то! Тај проклетни сусјед предао је жалбу суду... То је неки мајор у оставци, како ли би се то рекло... Вели он мене овдје је киљан! Он најбоље говори — То је као светиња! Каква је то светиња киљан, велим му ја, шта значи то? (Жазиков слуша с великом пажњом). Ово је

да у Ресну. Мимић је Србин мухамедове вјере из Босне, човјек врло спреман, савјестан судија и добар Србин.

На заузимање Босанско-Херцеговачкога Клуба, турска је влада донијела шведећу одлуку: да се сваке године прима у лицеј Галата-Серај по петнаесторо српске мухамеданске дјеце из Босне и Херцеговине. Ову ће дјецу бирати српски мухамедански прваци из сиротинних, али честитих српских беговских породица из Босне и Херцеговине. Ова је владина одлука за сваку похвалу и учинила је лијеп утисак на нашу браћу Србе мухамеданце, који живе у отоманској царевини. Ми мислимо да би и државни просвјетни заводи у Плевљима, Скопљу и Солуну требали да се угледају на ову одлуку наше владе и да отворе врата просвјете малим Српчићима православне вјере.

Бугарски посланик у Цариграду јавио је својој влади, да се осјетило велико неразположење у значајним турским круговима због вјести, које су новине донијеле, да се у Бугарској састављају на ново чете за улазак и акцију у Македонију и да то може покварити односе између обију држава. Бугарска влада опумоћила је свог посланика Сарафова, да саопшти Турској, да она нема никакве везе са четама.

У четвртак је Абдул-Хамид позвао к себи у вилу неког јорганију и пошто је исти био предходно претресан, пуштен је и одјељење, где станује збачени султан Абдул-Намид. Хамид је јорганију показао један скупочијени свилени јорган и тражио, да ми начини исте врсте, но прије него отпочне посао, наредио је јорганију, да се окупа у купатилу, које су налази у вили и обуче бијелу кошуљу. Чим је јорганија ушао у купатило одмах је Абдул Хамид обукао његово одијело и узео у руке његове справе и тако са изгледом радника сишао поред стража до башче, по кад је хтио прекорачити дворска врата, препознат је од стражара и заустављен.

Поглед по свијету

Тридесетогодишњица савеза

У чланку „Знаменит дан“ „Nord. Deut. Alig. Zeitung“ пише: „Сјутра ће се навршити тридесет година, од како је потписан савез између Немачке и Аустро-Угарске, тридесет година, за којих је прикључењем Италије савез преобраћен у тројни савез, и непроцијенивих услуга учинио европском миру и био као чврст штит мира, иза којих се савезне државе могаоше без сметања посветити својим интересима“. Берлински полуслужбени лист велт, да је савез не само омогућио пријатељске одношаје са државама ван њега, него и ојачао међународни мир.

„Wiener Abendpost“ каже, да историја тридесет година савеза са Немачком доказује, да је савез остао вјеран својим намјерама. Савез је постигао ту сврху, и поставши кашње тројним савезом показао се моћним ослоном европског мира. Савез не постоји само у уговорном спису, него и у непорушивом пријатељству владара и у политичкој свијести народа обих царства. Савез између Аустро-Угарске и Немачке, те тројни савез још увијек су највиталнији и најсигурнији фактор европске политике.

Жазиков: Да, и то још каке, само да знаш!.. То је дивота.

Блинов: А, има ли их дебелих? а?

Жазиков: Нијесу већ сасвим, да речеш.

Блинов: Одиста?... треба ми то видјети,

ти ћеш их показати, Тилоша, а?

Жазиков: Ах, како не би драги мој, Василије Василевичу (Чује се звиоче. Жазиков: (замислено): То неко тражи мене (Иде у ходник, отвара врата, чује се његов глас: «а, уђите»). Улази човјек са завештајем у руци.)

Жазиков: Јесте ли Ви у фотографичким, колико ми изгледа? а?

Човјек: Јесам одиста, господине, дошло сам неке слике.

Жазиков: Каке слике?

Човјек: А оне, које сте Ви синоћ извољели изабрати.

Жазиков: А, јесте ли рачун донијели?

Човјек: Дошло.

Жазиков: (Узима рачун и одлази к прозору) Одмах, одмах.

Блинов: (Човјеку) Јесте ли одавде, а??

Човјек: (С чуђењем) Да, брајко, овдје сам!

Блинов: Код којег газде радит?

Човјек: Код господина Куроплетина.

Блинов: Под надимку, а?

Човјек: Да, занета, занета!

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

Блинов: А колико ти даје годишње?

Човјек: Сто рубаља.

„Трибуна“ истиче истом пригодно, како је већина талијанског новинарства дошла до закључка, да је биланса тројног савеза пасивна за Италију, особито у економском погледу, и одговара, да би Италија тешко без тога савеза могла постићи данашњи степен економског развитака и садашњег положаја међу веле-властима. Тројни савез је стрателска позиција првог реда у прилог мира, и ако је савез Русије и Француске очувао увијек свој мирни положај, било је то ушљед оних компромиса, који су логична пошљедица двију констелација. Оправдане химне не искључују, да се неки услови уговора могу промијенити или јасније означити.

Осим у овим полуслужбеним листовима овај „знаменит дан“ прошао је скоро неопажено.

Авганистан и Енглеска

Авганистанском емиру није у вољи продирања Енглеза и Руса у Азији, а нарочито на далеком истоку, те је упутио свом народу проглас, у коме тражи да се поведе рат против Енглеске. Како је у Авганистану силна мржња против Енглеза, проглас емиров је примљен одушевљено.

Прилике у Грчкој

Као што из Атине јављају, краљ Ђорђе извизијено је све чланове династије, да је прошла свака опасност по династију. Све борбе, које још и сад трају, нијесу наперене на династију, него су страначке. Ушљед тога је краљевић Константин из Берлина јавио влади, да се радо одриче положаја врховног команданта војске.

Просвјета

Друштво за поњемчивање у Аустрији. Истарска „Народна Просвјета“ доноси ову веома занимљиву статистику чланова и прихода свих друштава за организацију у аустријским земљама:

Schulverein има 100 000 чланова и 617.200 прихода, Sudmark, друштво за германизацију Хрвата, Словенаца и Талијана има 50.000 чланова и 226.000 прихода; Свеза Нијемаца у Чешкој 55.000 чланова и 190.000 К дохода, Nordmark против Чеха и Пољака у Шлеској има 20.000 чланова и 148.000 К прихода, Свеза Нијемаца за сјеверну Моравску 44.000 чланова и 62.000 прихода, Свеза хришћанских Нијемаца у Буковини против Малоруса и Румуна има 4.900 чланова и 60.000 К прихода, Тиролска народна свеза 24.000 чланова и 47.000 К. Свеза Нијемаца за јужну Моравску против Чеха и тамошњих Хрвата има 7.500 чланова и 9.990 К прихода. Свеза Нијемаца за Доњу Аустрију има 7000 чланова и 7600 К. Свеза хришћанских Нијемаца у Галицији против Пољака и Малоруса има 3500 чланова и 2600 К. Немачка свеза у Горњој Аустрији против Чеха има 2100 чланова и 8300 К дохода.

Укупно нас Славене у Цислајтанији поњемчује 13 немачких друштава, која су прошле године имала укупно 358.900 чланова и 1 454.000 прихода.

Народне књижице на Сицилији. У „Bolletino della publica istruzione“ објелодањује Карадини веома занимљиве податке о народно просвјетним приликама на Сицилији. Према овим подацима на

Блинов: А... живиш ли код њега?

Човјек: Живим.

Блинов: А исплаћује ли ти редовно то?

Човјек: Исплаћује.

Блинов: Ну, а како живиш? а?

Човјек: Па... по мало, пребацам дан за дан.

Блинов: Добро је то, брајко, добро, кад се може и толико.

Човјек: Па тако... (Крза зубе)

Блинов: А, како те зову?

Човјек: Куамо.

Блинов: Хм...

Жазиков: (долазећи Блинову) Молим те Василије Василевичу, хоћу ли имати толико повјерена у Вас... али ми је тешко досађивати Вама... но, можете ли ми дати двадесет рубаља на зајам, кроз два дана не више...

Блинов: А, како ти прије говораше, да имаш новаца?

Жазиков: Да... право Вам рећи... да... то јест... ја имам новаца, али су ми потребни за неку другу ствар — за квартал, гако знате...

Блинов: Ако извољате, дају Вам... то јест, ако желите... (Вади новчаник) Колико ти треба: стотина или двије?..

Жазиков: Мени је за сад само потребно двадесет рубаља; но, ако сте тако добри, то ћу пријати и сто десет или сто петнајест рубаља под добит...

Блинов: А, има ли код тога Ђоржа каке музике?

Жазиков: Е, е, тога нема...

Блинов: Ну Бог с тобом, па нек буде и с њим ако ће! Него ме поведи ти, гдје има музике, а гдје се може добро јести — чујш, а?

Жазиков: Слушам! Бићеш и тиме послужен. То се и мени допада. (Улази Матвјеј) А, врагто си се? Ну, говори, јеси ли га застао, а?

Матвјеј: Да застао застао и добио одговор.

Жазиков: (Узима писмо и брзо га прелазим очима) Ну, да, тако је то. Па и што је друго морало бити! Но, не значи то ништа!

Матвјеј: (Блинову) Здраво, баћушка,

168.085 становника Сицилије долази 1 народна књижица, а на 127 житеља једна књижица. У сјеверној Италији долази 1 књижица на 51.807 становника, а у централној Италији на 61.837 становника. Ни у једном већем сицилијанском граду, па ни у самом Палерму не постоје народне књижице. Државне библиотеке служе чисто научним сврхама, и не могу се овдје узети у обзир. Најзанимљивије је пак, да и оно мало књижица, што их има, силно назадују. У покрајини Катанији било је г. 1893. 9 народних књижица. Данас не постоји више ни једна. У Калтанисети од 5 књижица постоје још само 1, које имају свега око 1180 свезака. У Григенту од шест књижица постоје још три са 4500 свезака. У Месини год. 1893. било је осам књижица. Прије катастрофе биле су још само три са 11115 свезака. Најгоре је назадовала покрајина Палермо, гдје је број књижица од 15 спао на три. Само у Трапану повећао се број књижица. Сада има тамо 9 књижица са 15.324 свезака. За пошљедњих 17 година у цијелој Сицилији пао је број књижица од 53 на 21, које имају укупно 58.628 свезака. Како видјесмо, на сам Трапани отпада преко половина свезака.

Позориште

„Рушка“, слика из личног живота у 4 чина с пјеванем, написао Петар Петровић — Пеција. Редитељ Барјактаровић.

Муж пошао у Америку, а оставио на дому младу жену, Рушку. Нешто младост, нешто рђаво поступање свекрвине и неискључивост младе невесте учинише да се она загледа у сеоског момка Рајка и поклизну. Како је свекрва према њој све рђавије поступала, а неодавност младих срцаца била све већа Рајко је доведе к оцу у кућу, разумије се не одајући своје односе са Рушком. Њихова срећа није дуго трајала. Рушка осјети под срцом плод љубави, а то утица на Рајка толико, да радије пође у свијет, него што би остао на дому. Рушка покушава, ма да он од ње своју намјеру крије, да га задржи и заклиње га дјететом њиховим, да је не оставља, али он бјега, нашта наилазе родитељи његови и Рушка им открива све. Станиша, отац Рајков, бјесни и одриче се сина, а Рушку тјера из куће. То је први чин.

Рушка је клизнула, а по том почела да тоње све више и више. Лутала је по селу и пребијала се, а кад јој дође дијете на свијет, она га угуши. Због тога је била и на робљи и када се дома вратила постала је још разуданија, мушкобањаста и осорнија. Пила је, пушила, обилазила панајуре и каване и пркосила свакоме.

У трећем чину јавља се Илија, муж Рушкин, који се враћа дома из Америке. Он је још у Америци дознао о Рушки све. Њихов сусрет је врло дирљив, али и буран. Он бјесни и силне грдње излијева над њом што му је кућу разорила, образ окаљала и живот огорчила. Она се правда, брани и разлаже му како је све то потекло што је оставио младу, незрелу и неискључиву. Најзад се он одлучује да је врати свом дому, чему се она противи, али је он присиљава, да се врати к њему.

Вратила се... али не да живи него да испашта, да трпи и подноси свако зло. Свекрва је не може очима да гледа, а ни

Блинов: Ево ти двијеста.

Жазиков: Веома сам Вам благодаран до гроба... до гроба, разумијете ли, мили мој, Василије Василевичу... ја ћу Вам, ако Бог да сјутра еву суму вратити... тако сјутра... онда... никакво допише... Хвала Вам... (Обраћајући се човјеку) Ево тебе, мили мој! Ја ћу к Вама опет доћи данас, да што год још изабере...

Човјек: Молим поворно... благодарни ћемо Вам бити. (Одлази)

Жазиков: Идмо сад, члчаче, идмо!.. Ја ћу Вас сада повести у Сап Ђоржу и таким Ваг шампањом угостити. да ћете се сами дивити...

Блинов: А, има ли код тога Ђоржа каке музике?

Жазиков: Е, е, тога нема...

Блинов: Ну Бог с тобом, па нек буде и с њим ако ће! Него ме поведи ти, гдје има музике, а гдје се може добро јести — чујш, а?

Жазиков: Слушам! Бићеш и тиме послужен. То се и мени допада. (Улази Матвјеј) А, врагто си се? Ну, говори, јеси ли га застао, а?

Матвјеј: Да застао застао и добио одговор.

Жазиков: (Узима писмо и брзо га прелазим очима) Ну, да, тако је то. Па и што је друго морало бити! Но, не значи то ништа!

Матвјеј: (Блинову) Здраво, баћушка,

муж није милостив према њој. Бију је, гоне, пецкају и душу јој трују. Она копни, вене, опада и од некадање љепотице Рушке постаје сенка. Илији није довољно што је мучи и кињи, него би хтио да се ње и сасвијем опрости. Зато је гони, да га ослободи и да иде. Наглашује јој како то може лако учинити. Она се устеже и моли га да причека. А кад он потеже на њу руку, она плане, дохваћа са стола нож и подиже га, али јој се рука спусти, нож пада и она скрушено моли за опроштај што се толико заборавила. Али у Илије је камено срце; он молбе, плач и богорадења не чује, него је тјера и пријети да му се не враћа и нека иде, нека оконча. Она остаје сва скрушена, разумјевајући значај његових ријечи. Од једном се јавља Рајко, онај исти Рајко што ју је завео, оставио и побјгао у свијет, па се доцније дома повратио, одао се пићу и развратном животу, не остављајући на миру ни самог Илију. Рушка Рајка предсудријета пријатно и кад он к њој улази, она му пребацује како је кукавички са њом поступио, живот јој разорио и срећу упропастио, вади нож и невјерника убија...

О самом комаду, изради и техници његовој нећемо да говоримо. „Рушка“ се даје у загребачком позоришту с успјехом и о њој је критика казала своју ријеч. Оцјенила га је добро и уврстила међу најбоље оригиналне комаде, што су у репертоару загребачког позоришта. То је „Рушка“ и заслужила, ма да се њеној обради има и што-што замјерити.

Приказивање комада је било лијепо и са разумијевањем. Е-ђа Петровићка као Рушка била је ванредна. Оригинални тип Личанке, која је ушла у свијет без икаквог искуства, наивна, простодушна, а настрадала толико, да је стицај прилика разорио и направио не само разуданом, но и поквареном, те је постала чак и убица свога чеда, г-ђа Петровићка је тако приказивала, да јој то може служити за похвалу. Све перипетије, кроз које је Рушка пролазила и њену душевну борбу, изводила је лијепо, неусиљено и живо, а са пуно студије. И приказивање Илије, мужа јој, г. Барјактаровић је изводио, као и све улоге своје, лијепо. Игра је његова била неусиљена и допаљива. И остале споредне улоге изведене су на опште задовољство. Нарочито се истицао г. Петровић као Петар. У приказивању простосрдечног Личанина био је ненадмашан, а нека нам је дозвољено примјетити и маска му је била одлична, што је много и допринијело, да сврати пажњу на себе. Исто тако је било на својем мјесту приказивање г-ђе Ђирић, г-ђе Бугарске, г. Злоковића и осталијех.

Публика је са представе отишла потпуно задовољна како комадом, тако и самим приказивањем, одликујући још за вријеме представе истакнуте приказиваче бурним аплаузом.

Како ово позориште у пуној мјери заслужује сваку похвалу то га најтоплије препоручујемо, увјерени да ће и наше грађанство учинити све да посјета буде што обилнија.

На крају смо принуђени да истакнемо потребу како би требало у сали бољи ред увести и присутнима пружити прилике, да у миру прате комад. Позвани би на ово требали да обрате пажњу.

Василије Василевичу, дозволите да се ручимо.

Блинов: (Дајући му руку) Здраво, брате!

Матвјеј: (Клања се) Како живите? баћушка, дозволите, да питам?

Блинов: Добро, слава Богу.

Матвјеј: Нека, нека слава Богу.

Жазиков: (Баца писмо на под) Какав је неки народ — погани народ? Ну!.. Матвјеје! Донеси дедер, да се обујем.

Матвјеј: Хоћете ли лакиране чизме, или које извољевате?..

Жазиков: Све једно... дај...

Блинов: А, зар си се обукао? Ето само на тебе капут.

Жазиков: Ја сам већ готов, Василије... Идмо!

Матвјеј: (тихо на ухо шапну Жазикову) Кад ћемо на село, баћушко, а?

Жазиков: (долазећи с Блиновом.) Шта то брбљаш којешта?! а?! Откуда ти то!.. Нека носи Ђаво и тебе твоје село!.. Твоје село, а, а, ха' ха!.. (Заједљиво) (Одлазе)

Матвјеј: (Уздихући) Ех, ово је нешто рђаво, да мили Бог сачува. Ја од овога престо ништа не разумајем. (Гледајући за Блиновом уздише); Е, хе, прошло си ти златно вријеме! Пагубљено си ти дворско племаце!.. Е, хе?!.. (Одлази у ходник) и (уздише).

Шта је том „Обзору“?

Овако се морамо питати кад у његовим ступцима читамо најорди-нарније лажи о Црној Гори. Откад је он пресалдумио на страну клеветника?

Час доноси инте рвјуве, који су кроз лажни, час доноси, који кипте измишљеним приповјеткама.

Донио је и један допис тобоже из Подгорице, у ком се јавља, како је народ примио вијест о загребачкој осуди. Хтио је народ Бара, Улциња, Никшића, Колашина, Спужа, Андријевице и Данилов-града (објешањак један, како је он то све видјео, као да је с неба гледао) да се телеграфским путем јави неким листовима ван Црне Горе и да изрази своје негодовање, али да је влада забранила те зборове и наредила телеграфским надлештвима да сличне телеграме не примају.

У ствари је све то од словца до словца — да се француски изразимо — једна пангалоска лаж.

Исто је тако лаж и да су новине на Цетињу „аплаудирали суцима загребачким“. Сви, који примају наш лист, читали су како смо се одазвали на загребачку пресуду. „Обзор“ грубо клевета, кад друччије вели.

„Србобран“ — онај вазда злуреди „Србобран“, који у политици не зна шта ради — једва је дочекао то и прештампао је. Циљ је и његов и „Обзор“ да Црну Гору код својих читалаца на најбезобразнији начин оцрне.

Ми веома сумњамо да те дописе дописе добија „Обзор“ из Црне Горе. Прије смо склони да вјерујемо да их неко пише у самој уредништво, или у Загребу, да би се само створио што већи раздор у Српству.

Дневне новости

Излет на Дукљу. Њих. Кр. Височанства велика књагиња од Мекленбург-Стрелиц и Књаз Престолонашљедница правили су у четвртак излет на Дукљу. Они су се са Цетиња кренули изјутра и пошто су разгледали све знаменитости Дукље обједовали су на обали Мораче, гдје је и Њ. Кр. В. Књаз Господар из Никшића дошао. Одатле су се високи путници преко Подгорице извезли до Плавнице и разгледали плодну зетску долину и у вече се повратили на Цетиње. Са Њима је био проф. г. др. Алфред Шиф, научник из Њемачке и г. Живко Драговић, члан Државног Савјета.

Отпутовали. Њих. Краљ. Височанство велика књагиња од Мекленбург-Стрелиц и Књаз Престолонашљедница и Књагиња Престолонашљедница отпутовали су јутрос за Тополицу, гдји ће се бавити два-три дана.

Манифестације у Погорици. У четвртак смо из Подгорице добили овај телеграм: Данас у два сата послје подне, на глас повратка министра унутрашњих дјела г. Јована Пламенца из Колашина, куда је ишао поводом догађаја у Васојевићима, обласни управитељ г. бригаир Велиша Лазовић и председник општине г. Станко Марковић са чиновништвом свију надлештава и великим бројем грађанства, предусрело га је пред хотелом „Европа“ са великим манифестацијама.

Баш у тијем моментима изненада јавља се у варош Њег. Кр. В. Књаз Господар са пратњом, кога народ најодушевљеније акламира на цијелом пролазу кроз варош. — Наступивши пред највећом групом чиновништва и грађанства на Немањиној Обали зауставише се аутомобили, те распитијући се о народном здраљу и чувши најповољније извјештаје задовољно је Њег. Кр. В. Књаз Господар продужио уз најодушевљеније акламације чиновништва и присутног народа пут к Зети. Иза тога опет у моменту, када се Њ. Кр. В. Књаз Господар са пратњом враћао из Зете, Њ. Кр. В. Велика Књагиња од Мекленбург-Стрелица у пратњи Њих. Кр. Височанства Књаза Престолонашљедника и Књагиње Престолонашљеднице са великом пратњом јавља се кроз варош. Ови моменти дали су прилику одушевљеном патриотском заносу грађана вароши Подгорице, да своја највиша поданичка осјећања манифестују, у највећој мјери, чему је доказ онакво френетично проламање узвика кроз варош Подгорицу при проласцима Њих. Кр. Височанства. Ови моменти обиљежавају се као ријетка прилика, којом је грађанство вароши Подгорице било срећно, а нарочито у приликама жалосне појаве издајства неких неурачунљивих особа, манифестовати своја непоколебива поданичка осјећања Ономе, који је петовјековне ропске ланце растргао Подгорици са Зетом, полажући при том своје најтоплије наде на највећу гаранцију бољих Србирових дана.

Отпутовао. Г. пуковник Александар Константиновић, отац Њ. В. Књагиње Наталије, послје дужег боравка на Цетињу, отпутовао је у четвртак за Дубровник, одакле ће за Ницу.

Српски посланик. Г. Тодор Петковић, српски посланик на Цетињу, који је био на двомјесечном одсуству, као што доноси биоградски листови, кренуо се за Цетиње. Према томе његов се повратак очекује данас.

Бави се у Никшићу. Министар унутрашњих дјела, г. Јован Пламенац, који се службеним послом бавио у Колашину више од мјесец дана, од четвртка се налази у Никшићу, одакле ће данас на Цетиње.

Агрономски факултет. Из Биограда нам јављају: Српска влада позвала је стручњака светског гласа Д-ра Јулија Стокласу из Прага, да организује факултет агрономски у биоградском универзитету. Славни се стручњак томе позиву одазвао, те је, дошавши у Биоград, конференсио са министрима и стручњацима, а у академском сенату универзитета одржао је велико предавање са конференцијом. Како организациони програм, што је изложио Д-р Стокласа, значи управо програм рада на привредноме препорађају Србије, био је срдечно поздрављен и од српског друштва и од штампе. Краљ, који је Д-р Стокласа раније одликовао високим орденом, примио га је у аудијенцију, која је била врло срдачна; а Краљ је са великом пажњом слушао излагање Д-р Стокласа о привредном програму.

Пет година. У четвртак се навршило пет година од дана смрти великог борца и мученика Антуна Фабриса. Свијетао му помен!

Из поште. Као што из цетињске поште објављују, од сада се послје доласка поште, у вече, пошта неће раздавати, као што је до сада било, него тек сјутра дан послје осам сати прије подне. У вече ће своје поштанске пошиљке моћи да прими од сада само онај ко по њих од 8—9 сати дође на пошту. Ово ће трајати од 2. октобра до 2. новембра ради систематичког мјерења поштанскијех пошиљака.

Ћирићево позориште. Вечерас се у позоришту даје духовита француска комедија „Јединствен Муж“, а сјутра у вече одлични комад кнеза Ива Војновића „Смрт мајке Југовића“. Уједно управа објављује да ложе горње важе само за четири а доње за пет сједишта, а свако више сједиште од сада ће се наплаћивати по сразмјерној цијени.

Путници. За пошљедњу недјељу дана било је на Цетињу 149 путника са стране и то: 59 из Аустро-Угарске, 27 из Турске, 19 из Њемачке, 13 из Србије, 11 из Италије, 7 из Енглеске, 6 из Америке, 4 из Француске и по један из Белгије, Грчке и Русије. Још је било 24 женских. Из унутрашњости је било 235 лица.

Кратке вијести

Пас — полицај Њух једног пса омогућио је откриће аутора злочина, почињена на жељезничкој прузи у Опденици, у познанској покрајини, у сврху да настане жељезничка несрећа. Пруге су за неколико метара биле дигнуте, и сва је срећа хтјела, да је то спазио неки сељак баш неколико часака прије него су се два влака имала укрстити на мјесту, гдје је пруга била прекинута. Полиција у Берлину послала је одмах једног агента са псом, да истражује. Пас је одмах наушио траг и кроз шуму одвео полиција до стана неког жељезничког радника Бличке, који је пријед неколико дана био отпуштен. У стану пас је нашао и енглески кључ, којим је радник отворио шарафе. Кад се је Бличка повратио ку-

ћи и видно полицију осетио се издубљеним и пао је на кољена. Он је ухапшен.

Жељезничка несрећа. Дне 17. септембра догодила се велика жељезничка несрећа крај Карлових Вара, пригодном које је осамдесет особа тешко озлијеђених. Био је то брзи воз бр. 3. пруге Праг-Хаб, вишеградске жељезнице. У 8 сати на вечер је код станице Неубау сашао брзозов са правих пруга ушљед оштећених скретница и сударио се са товарним влаком бр. 153. Осамдесет особа је тешко рањених. Брзозов је сам врло оштећен.

Трошкови рата против Кабила. Према службеним вијестима из министарства финансија, изнашају до 20. пр. мј. трошкови рата против Кабила 30 милијуна песета. Од тог времена нарастали су трошкови знатно, па изнашају од прилике дневно 1 милијун. Влада узима потребан новац од шпањолске банке.

Осам стотина крчи. У Сегедину има осам стотина крчи и у свакој се продаје ракија. Власти ушљед смртних случајева ракијом увеле су ред, да од времена до вријеме испитују пиће у крчмама. Строге мјере предузимају се против сваког крчмара, у кога се налази пиће отровног садржаја. До сад се отрову у пићу још није ушло у траг, но испитивање пића тече даље. Овако испитивање, како јављају, готово су предузели и многе вароши.

Књижевност

Духовни основи живота. У пријеводу ученика VIII разреда богословије Св. Саве у Биограду изашла је књига Владимира С. Соловјева „Духовни основи живота“. У књизи је и слика пишчева. Књига је издана о трошку фонду сиромашних ученика Богословије Св. Саве.

Рѣчь. У „Церк, Вѣдомости“ изашли су говори, као год и опис хиротонисања епископа Кирила, те је то засебно штампано и у брошури издано. На крају се налази се и телеграм Господарев, упућен митрополиту Антонију.

На „Цетињски Вјесник“ најбоље се преплатити код поште.

ЂУРЂЕ СРНОЈЕВИЋ

ЉУБИЧИЦА КРЕМ ■ **НАРЦИС КРЕМ**

..... помада, сапун и пудер

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЊЕГУ ЛИЦА

... ФАБРИЧКА МАРКА „Parfumerie Delion“ — Paris : ..

ПАТЕНТ ОТВАРАЊЕ ПОВЛАЧЕЊЕМ ЗЕЛЕНОГ КОНЦА

□ □ □ □ □ ЦЕНА 1.20 пер. □ □ □ □ □

Продаја по свима апотекама, трговинама и фризерницама. Стовариште код Калуђеровића књижара — Цетиње.

9-10

Госп. **Стеван Тофовић**, комисионер у Солуну, који је ово дана лично походио Црну Гору, ставља своје услуге на расположење свима трговцима и у опште увозницима и извозницима у Црној Гори за сваковрсну робу коју Црна Гора увози или извози.

Солун као главно трговачко мјесто турске царевине свакако заслужује пажњу нашег трговачког свијета, те ће се многи услугама г. Тофовића корисно послужити.

Кореспонденција могућа на: српском, турском, француском, талијанском, грчком и арбанашком језику.

Услуга брза, тачна и солидна.
Адреса:
Petrouch Toffo, commisnnaire
18,20 Salonique (Turquie).

Јављам свим мојим пријатељима и познаницима да ћомо у недјељу 4 ов. мјесеца давати годишњи парастос мом нигда непрежаљеном сину

† Митру

на новом гробљу у 10¹/₂ сати прије подне.

Цетиње 4. октобра.

Ожалошћени отац
Јефтим Ђорђевић.

ПОМАЖИМО
СРПСКУ
ИНДУСТРИЈУ

ЊЕГУЈТЕ ЗУБЕ КУШАКОВИЋА КАЛОДОНТОМ

Добија се у свима апотекама и боље уређеним трговинама и фризерницама

9—10 Главно стовариште код Калуђеровића књижара — Цетиње

СВОЈ
СВОМЕ